

REPUBLIKA E KOSOVËS - REPUBLIKA KOSOVO - REPUBLIC OF KOSOVO
GJYKATA KUSHTETUESE
USTAVNI SUD
CONSTITUTIONAL COURT

Priština, dana 19. juna 2023. godine
Br. ref.:RK 2215/23

REŠENJE O NEPRIHVATLJIVOSTI

u

slučaju br. KI146/21

Podnosilac

Bukurije Maksutaj

Ocena ustavnosti presude Vrhovnog suda Kosova
Rev.nr.483/2020 od 18. marta 2021. godine

USTAVNI SUD REPUBLIKE KOSOVO

u sastavu:

Gresa Caka-Nimani, predsednica
Bajram Ljatifi, zamenik predsednika
Selvete Gërxhaliu-Krasniqi, sudija
Safet Hoxha, sudija
Radomir Laban, sudija
Remzije Istrefi-Peci, sudija
Nexhmi Rexhepi, sudija i
Enver Peci, sudija

Podnosilac zahteva

1. Zahtev je podnela Bukurije Maksutaj iz Suve reke (u daljem tekstu: podnositeljka zahteva), koga zastupaju Admir Salihu i Arbnora Shefkiu, advokati iz Urosevca.

Osporena odluka

2. Podnositeljka zahteva osporava presudu [Rev.nr.483 / 2020] od 18. marta 2021. godine Vrhovnog suda Kosova (u daljem tekstu: Vrhovni sud) u vezi sa rešenjem [Rev.nr.483 / 2020] od 20. maja 2021. godine istog suda kao i presudu [Ac.nr.333/16] od 11. februara 2020. godine Apelacionog suda Kosova, (u daljem tekstu: Apelacioni sud).
3. Podnositeljka zahteva je osporenu presudu [Rev.nr.483 / 2020] od 18. marta 2021. godine Vrhovnog suda Kosova primila dana 20. aprila 2021. godine.

Predmetna stvar

4. Predmetna stvar ovog zahteva je ocena ustavnosti osporene presude, kojom su prema navodima podnositeljke zahteva povredena njena prava i osnovne slobode koje su zagarantovane članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava Republike Kosovo (u daljem tekstu: Ustav) u vezi sa članom 6. (Pravo na pravično suđenje) Evropske konvencije o ljudskim pravima (u daljem tekstu: EKLJP).

Pravni osnov

5. Zahtev je zasnovan na stavovima 1 i 7, člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, članovima 22. [Procesuiranje podnesaka] i 47. [Individualni zahtevi] Zakona br. 03/L-121 o Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Zakon) i pravilu 32 [Podnošenje podnesaka i odgovora] Poslovnika o radu Ustavnog suda Republike Kosovo (u daljem tekstu: Poslovnik).

Postupak pred Ustavnim sudom

6. Dana 10. avgusta 2021. godine, podnositeljka zahteva je preko pošte podnela svoj zahtev Ustavnom sudu Republike Kosovo (u daljem tekstu: Sud), koji je zahtev primio dana 16. avgusta 2021. godine.
7. Dana 19. avgusta 2021. godine, predsednica Suda, je Odlukom [GJR.KI146/21] imenovala sudiju Bajrama Ljatifija za sudiju izvestioca i Veće za razmatranje, sastavljeno od sudija: Selvete Gërxhaliu Krasniqi (predsedavajuća), Radomir Laban i Remzije Istrefi-Peci (članovi).
8. Dana 13. septembra 2021. godine, Sud je obavestio podnositeljku zahteva o registraciji zahteva i jedna kopija zahteva je prosledio Vrhovnom Sudu. Istog dana tražio od Osnovnog suda u Uroševcu da dostavi Sudu kopiju dostavnice kao dokaz kada je podnositeljka zahteva primila osporenu odluku.
9. Dana 20. septembra 2021. godine, Osnovni sud u Uroševcu je dostavio Sudu zatraženu povratnicu, gde se jasno vidi da je presudu Vrhovnog suda Rev. br. 483/2021, od 18. marta 2021 podnositeljka zahteva primila 20. aprila 2021. godine. Dok je odluku Rev.nr.483/2020 o ispravci presude Rev. br. 483/2021, od 18. marta 2021 podnositeljka zahteva primila 31. maja 2021 godine.
10. Dana 8. decembra 2022 godine, Sud je na sednici razmatranja razmatrao ovaj predmet koji je vraćen na dopunu i doradu.

11. Dana 9. decembra 2022. godine, Sud je tražio od Osnovnog suda u Uroševcu da dostavi Sudu kompletne spise predmeta u ovom slučaju.
12. Dana 16. decembra 2022. godine, sudija Enver Peci je položio zakletvu pred predsednicom Republike Kosovo, pri čemu je počeo njegov mandat u Sudu.
13. Dana 20. decembra 2022. godine, Osnovni sud u Uroševcu je Sudu odgovorio da se spisi ovog predmeta nalaze kod Apelacionim sudom zbog zahteva podnositeljke za ponavljanjem postupka u ovom predmetu od 25 maja 2021 godine.
14. Dana 22. decembra 2022. godine, Sud je tražio od Apelacionog suda informacije u kojoj fazi odlučivanja se nalazi ovaj predmet i komentare povodom navoda podnositeljke u vezi dužine trajanja postupka pred Apelacionim sudom.
15. Dana 27. decembra 2022. godine, Apelacioni je Sudu odgovorio da povodom zahteva za ponavljanje postupka podnositeljke zahteva, ovaj zahtev je dobio novi broj (CN.nr.112/2021), da je imenovan sudija izvestilac i da je obavesten o zahtevu Suda.
16. Dana 8. februara 2023 godine, Sud je na sednici razmatranja ponovo razmatrao ovaj predmet koji je vraćen na dopunu i doradu.
17. Dana 24 aprila 2023. godine, Veće za razmatranje je razmotrilo izveštaj sudije izvestioca i jednoglasno iznelo preporuku Sudu o neprihvatljivosti zahteva.
18. U skladu sa pravilom 62 (Podudarno mišljenja) Poslovnika Suda, sudija Radomir Laban je pripremio podudarno mišljenje, koje će biti objavljeno uz ovu presudu

Pregled činjenica

19. Sud na samom početku napominje da je podnositeljka zahteva pokrenula radni spor sa Osnovnom školom u kojoj je radial i da je taj spor prošlo kroz sve faze postupka kako upravnog tako i sudskog zaključno sa Vrhovnim sudom. U nastavku će Sud u navesti svaki postupak ponaosob.

Upravni postupak

20. Podnositeljka zahteva je od 2011. godine do 2012. godine bila angažovana jednogodišnjim ugovorom, kao nastavnica predmeta albanskog jezika u osnovnoj školi „Lasgush Poradeci” u selu Mužičane istureno odeljenje u selu Vojnovcu (u daljem tekstu: osnovna škola) koja pripada odeljenju za obrazovanje opštine Štimlje.
21. Dana 19 jula 2012 godine, prema spisima predmeta, osnovna škola je ponovo raspisala konkurs za 2012. i 2013. školsku godinu za nastavnika predmeta albanskog jezika. Podnositeljska zahteva se prijavila ali nije primljena zbog neispunjavanja opštih uslova konkursa. S obzirom na činjenicu da mesto nije popunjeno a da je školska godina započeta osnovna škola je angažovala podnositeljsku zahteva kao nastavnicu albanskog jezika bez javnog konkursa jednogodišnjim ugovorom (br 29-2/6-05/18) od 12 novembra 2012 do 31

avgusta 2013 godine. Podnositeljki zahteva je nakon tog datuma osnovna škola aktom o imenovanju (br 29-2/6-05/18) od 1 aprila 2013 godine produžila radni odnos na neodređeno vreme.

22. Osnovna škola je zbog smanjenog broja učenika ukinula nastavu u isturenom odeljenju u selu Vojnovcu u kojme odeljenju je podnositeljka bila angažovana, s obzirom na novo nastalu situaciju i realne potrebe škola je raspisala novi javni konkurs (br. 05/264) dana 04 avgusta 2015 godine za radno mesto nastavnik „Kultura pisanja“ Albanskog jezika u Mužičanu.
23. Podnositeljka zahteva nije konkurisala na ovom konkursu, ali je 14 avgusta 2015 godine od osnovne škole odnosno odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje tražila poništaj konkursa (05/111/1363) dana 04 avgusta 2015 godine.
24. Dana 24 avgusta 2015 godine, osnovna škole odnosno odeljenje za obrazovanje opštine Štimlje, obaveštava podnositeljku zahteva da se konkurs ne može poništiti i da za časove „Kultura pisanja“ nema adekvatnu stručnu spremu, dok za časove albanskog jezika nije primljena na konkursu, i da njeno radno mesto predstavlja tehnološki višak kao rezultat smanjenja norme časova.
25. Ne utvđenog datuma, podnositeljka zahteva je izjavila žalbu Komisiji za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje, navodeći da je da je njeno otpuštanje nezakonito kao posledica otvorene diskriminacije prema njoj i da se prestanak radnog odnosa vrši bez najave i u vreme kada je podnositeljka zahteva bila trudna.
26. Dana 7. septembra 2015. godine, Komisiji za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje je (rešenjem 05/016/23171), odbila, kao neosnovanu, žalbu podnositeljke zahteva i u potpunosti podržala obaveštenje od 24 avgusta 2015 godine. Istog dana podnositeljka se na rešenje (05/016/23171) Komisiji za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje podnela žalbu resornom Inspektoratu za obrazovanje opštine Uroševac.
27. Dana 18. septembra 2015. godine, resorni Inspektorat za obrazovanje opštine Uroševac je dao odgovor (Ref. 10/1-7, br. prot. 2/767) na žalbu podnositeljke zahteva na način da je odbio žalbu kao neutemeljenu na važećim pravnim aktima. U obrazloženju obaveštenja Inspektora se navodi da je podnositeljka zahteva „*osnivala radni odnos sa ODO u Štimlje, kao poslodavac, bez procedure javnog konkursa i ugovor o radu se ne može smatrati zakonita i kao posledica, ne može tvrditi na nastavljanje ugovora o radu bez procedura javnog konkursa*“.

Sudski postupak povodom radnog spora

28. Dana 1. oktobra 2015. godine, podnositeljka zahteva je na rešenje (05/016/23171) od 7. septembra 2015. godine Komisije za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje podnela tužbu Osnovnom sudu u Uroševcu (u daljem tekstu: Osnovni sud). Tražeći da se na rešenje (05/016/23171) od 7. septembra 2015. godine Komisije za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje i konkursa (05/111/17363) dana 04 avgusta 2015 godine osnovne škole ponište kao nezakoniti.
29. Dana 9. decembra 2015. godine, Osnovni sud je (presudom C.nr.577/15) usvojio tužbeni zahtev podnositeljke zahteva, (I) poništivši kao nezakonite odluke br.05/016/23171, od

07.09.2015. godine, konkurs od 04.08.2015. godine, sa referentnim brojem 05/111/17363 kao i obaveštenje br.05/309, od 24.08.2015. godine, izdate od strane odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje i (II) obavezao odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje da podnositeljku zahteva vrati na prethodno radno mesto, predmetnog nastavnika, u osnovnoj školi, na puno radno vreme, koje odgovara profesionalnim uslovima tužilje, kao i da joj nadoknadi lična primanja prema ugovoru o radu i akta o imenovanju.

30. U presudi Osnovni sud je u vezi sa osporenim odlukama odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje, obrazložio da su ove odluke, " nezakonita je i nema pravni osnov i u potpunoj je suprotnosti sa zakonskim propisima budući da na osnovu Administrativnog uputstva br. 06/15, izdato od strane Ministarstva obrazovanja, nauke i tehnologije, gde se navodi da će svim prosvetnim radnicima koji su zaposleni sa diplomom bachelora i koji imaju licencu biti produžen ugovor o radu za još 3 godine, kako bi tokom u ovom periodu radnici koji rade u obrazovanju stiču odgovarajuću kvalifikaciju, pa je u ovom slučaju na osnovu gore navedenog uputstva tužena imala obavezu da tužilji u ovom slučaju produži ugovor, odnosno da ne otkáže radni odnos. Da je odluka o odbijanju žalbe tužioca nezakonita, sud ovu činjenicu zasniva na članu 53. Zakona o radu br. 03/L-212 koji jasno kaže da **do otkaza ugovora o radu ne može doći u vreme kada je zaposlena trudna.** [...], stoga sud nalazi da je u skladu sa članom 53. Zakona o radu tužena u ovom predmetu prekršila ovaj član budući da je tužilja kao što je gore navedeno u vreme prestanka radnog odnosa bila trudna. [...] sud nalazi da je prestanak radnog odnosa tužilje je u potpunoj suprotnosti sa zakonskim odredbama koje smo gore pomenuli od donošenja odluke o prestanku radnog odnosa, odnosno odluke o odbijanju tužbenog zahteva tužilje u ovom predmetu i javnog konkursa objavljenog dana 04.08.2015. godine su u suprotnosti pre svega sa Administrativnim uputstvom br. 06/15, koji je izdalo MONT, kao i zakonske odredbe predviđene Zakonom o radu koje smo takođe gore pomenuli, sud takođe smatra da je obaveštenje br. 24.08.2015. godine, koju je izdao [...] direktor obrazovanja u Štimlje, da je tužilac proglašen tehnološkim viškom, u potpunoj je suprotnosti sa članom 53 Zakona o radu, Zakona o radu br. 03/L-212."
31. Dana 31. decembra 2015. godine, opština Štimlje je izjavila žalbu protiv presude Osnovnog suda (C.br.577/15), smatrajući da je ista zahvaćena (i) bitnim povredama procesnih odredbi; (ii) pogrešno i nepotpuno utvrđenim činjeničnim stanjem; (iii) pogrešnom primenom materijalnog prava i da je podnositeljka primnjena u radni odnos mimo standardne procedure odnosno konkursa.
32. Dana 11. februara 2020. godine, Apelacioni sud je presudom Ac. br. 333/16, odobrio, kao osnovanu, žalbu opština Štimlje tako što je preinačio presudu Osnovnog suda (C.br.577/15) na način da je odbio tužbu podnetu protiv rešenja (05/016/23171) Komisije za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Štimlje i konkursa (05/111/17363) osnovne škole od 04 avgusta 2015 godine.
33. Apelacioni sud je obrazložio da,
- " tužbeni zahtevi tužilje o protivzakonitošću rešenja od 07.09.2015. godine kao i za poništavanje konkursa od 04.08.2015. godine, ne mogu naići na pravnu podršku. Zahtev tužilje za poništenje rešenja od 07.09.2015. godine i posledično i konkursa od 04.08.2018. godine, pod maskom namere da je ona imala ili je bila opremljena za pokrivanje ovih nastavnih časova, nisu osnovane, jer tužilja, uopšte ne iznoseći njen interes da učestvuje u konkurs tužene, za ovaj položaj, ona ne može tražiti sudsku zaštitu u proces u kojem ona nije učesnik kao i zbog činjenice da tužilja zahteva poništavanje javnog konkursa

objavljenog od tužene, za položaj za koji tužilja tvrdi da pripada njoj?! Činjenica da je tužilja održala ove nastavne časove do vremena ponovnog dodeljivanja, ovo ne legitimise nikakvo pravo tužilje za monopolizaciju radnog mesta i prejudiciranje rezultata jednog javnog konkursa, posebno znajući činjenicu da tužilja nije stvorila radni odnos za časove predmeta kulture pisanja, već je ona pokrivala ovaj deo časova uz sporazum sa tuženom, za ograničen vremenski period. U takvoj situaciji, činjenica da je tužena objavila konkurs za sporni položaj, ne može se smatrati kao nezakonita ili diskriminisana radnja tužene, jer politike zapošljavanja nastavnog osoblja administrira i upravlja Ona, i u ovom delu, bilo koji zahtev za poništenje konkursa koji imaju za cilj realizaciju politika poslodavaca, ne može se legalizirati sa tvrdnjama za osigurana ili privilegovana prava od potencijalnih određenih kandidata. Konkurencija, u ovom slučaju, podrazumeva suočavanje ljudskih i profesionalnih vrednosti nasuprot zahteva i kriterijuma koje zahteva poslodavac, prema tome, tužilja ne može tvrditi realizaciju jednog prava kojim se njoj nije garantiralo sa nijednim aktom ili zakonskom normom, osim da ista može podvrgnuti, kao svi ostali, pravilima javnog konkursa za sporni položaj i da su neosnovane tvrdnje da je Njoj tužena povredila prava iz radnog odnosa na osnovu diskriminacije i ostalih navodnih nezakonitosti, stoga i iz tog razloga je trebalo da pravni stav prvostepenog suda preinačuje u smislu pravičnog i meritornog rešavanja sporne stvari, onako kako je odlučeno u izreci ove presude. Apelacioni sud, u slučaju pokrenutog od tužilje, ne ocenjuje zakonitost njenog pređašnjeg radnog odnosa sa tuženom, već ocenjuje da u konkretnom slučaju, tužilja nema osnova za vraćanje na pređašnje radno mesto, zbog postojanja pređašnjeg radnog mesta kod tužene, pošto proces regrutiranja koji je razvila tužilja, za sporni položaj, bio je pravičan i zakonit proces i da tužilja uopšte nije učestvovala u ovom procesu, stoga i njenim tvrdnjama se ne može dati pravna zaštita, i kao posledica ovog stanja, bilo koja tvrdnja za diskriminaciju tužilje, nije osnovano u smislu člana 5. Zakona o radu, jer ocenjujući u celini proces regrutiranja koji je vodila tužena, veće nije utvrdio da je bilo diskriminacije, jer tužilja nije podvrgnula (nije bila učesnik), procesa konkurisanja koji je objavila tužena.”

34. Ne utvrđenog datuma, protiv gore navedene presude Apelacionog suda, podnositeljka zahteva je podneo reviziju Vrhovnom sudu zbog suštinskih povreda odredbi parničnog postupka i pogrešne primene materijalnog prava.
35. Dana 18. marta 2021. godine, Vrhovni sud je presudom Rev. br. 483/2020 reviziju podnositeljke zahteva odbio, kao neosnovanu.
36. Vrhovni sud je obrazložio da,

“Navodi revizije tužilje da drugostepeni sud nije preispitao zakonske odredbe članova 53. i 71. Zakona o radu, da tužilja nije blagovremeno obavestena o otkazu u skladu sa članom 71 i drugo kada je otpuštena sa rada ona je bila pa je prema članu 53. Zakona o radu zabranjeno raskidanje ugovora tokom trudnoće, jer Revizijski sud smatra da tužilja na konkursu koji je tužena objavila 19.7.2012. godine nije primljena, ali uprkos tome tužilja je davala nastavu iz predmeta Kultura pisanja, do kraja školske 2014-2015. godine, u osnovnoj školi u selo Mužičane, za ovaj period tužilja nije zaključila ugovor o radu, što znači da je bila u faktičkom radnom odnosu, zbog toga tužena nije obavestila tužilju o njenom otpuštanju kako se zahteva odredbom člana 71. Zakona o radu. Zbog činjenice da se tužilja nije pojavila na konkursu od 4.8. 2015. godine, ne može tražiti sudsku zaštitu, u kojoj nije učesnik, pa se raspisivanje konkursa od strane tužene ne može

smatrati nezakonitim ili diskriminatorno delovanje tuženog, stoga je drugostepeni sud s pravom ocenio da tuženi upravlja i vodi politiku zapošljavanja nastavnog osoblja. Navodi revizije da je drugostepeni sud prekoračio tužbeni zahtev, jer tužbeni zahtev tužilje nije bio poništenje konkursa zbog zakonskih nepravilnosti, već je njen zahtev bio poništaj rešenja br.05/016/23171 od 07.09.2015. godine koja je proglašena kao tehnološki višak i posledično poništavanje konkursa jer je u vreme raspisivanja ovog konkursa tužilja bila u radnom odnosu na neodređeno vreme AKT O IMENOVANJU (predmetni nastavnik sa 20 časova Albanskog jezika) i ovaj konkurs je povredio njen radni odnos, jer se ODO Štimlje obrazložio da je norma časova smanjena, i istovremeno objavio konkurs za zapošljavanje novih nastavnika sa istim kvalifikacijama. Gde prema Kolektivnom ugovoru ODO ne može da objavi konkurs za popunu radnih mesta sve dok se radnici koji su proglasili tehnološki višak ne namire, ne stoji iz razlog da tuženi ne bi raspisao konkurs, u slučaju da je tužilja bila zaposlena na neodređeno vreme, činjenica da je tužilja predavale nastavne časove do vremena preraspodele časova, ne legitimise tužilju da traži poništavanje konkursa i povratak na posao, iz činjenice da tužilja nije imala zasnovan radni odnos za predmet Kultura pisanja, ali je pokrивao ove časove u dogovoru sa tuženim, iako nije primljena na konkurs koji je tuženi raspisao 2012. godine”.

Postupak po zahtevu za ponavljanje postupka

37. Ne utvrđenog datuma, podnositeljka zahteva je podnela predlog za ponavljanje postupka Vrhovnom sudu, navodeći da je, prilikom donošenja presude (Ac.br: 333/2016) Apelacionog suda i presude (Rev. br. 483/2020) Vrhovnog suda od u oba postupka u sastavu veća, Apelacionog i Vrhovnog suda, učestvovao isti sudija A. Z.
38. Dana 20. maja 2021. godine, Vrhovni sud je odlukom Rev. br.483/2021, izvršio ispravku tehničke greške u presudi Rev. br. 483/2020 Vrhovnog suda od 18 marta 2021 godine na način da je umesto sudije A.Z koji je pogrešno upisan kao član veća, naznačen je sudija B.I, što je ustanovljeno na osnovu zapisnika o većanju.
39. Dana 25. maja 2021. godine, podnositeljka zahteva je podnela isti predlog za ponavljanje postupka Osnovnom sudu, sa identičnim navodima i zahtevom kao i pred Vrhonim sudom.
40. Dana 30. septembra 2021. godine, Osnovni sud je predlog za ponavljanje postupka podnositeljke zahteva prosledio Apleacinom sudu na dalje odlučivanje.
41. Dana 21. oktobra 2021. godine, Apelacioni sud je primio predlog za ponavljanje postupka podnositeljke zahteva registrovao pod projem CN.br.112/2021, ovaj predmet je jos uvek u fazi odlucivanja pred Apelacionim sudom.

Navodi podnosioca

42. Podnositeljka zahteva navodi da su osporenim presudama redovnih sudova povređena njena prava zagarantovana članom 31. [Pravo na pravično i nepristrasno suđenje] Ustava i članom 6. (Pravo na pravično suđenje) EKLJP.

43. Što se tiče gore navedenog člana ustava i EKLJP-a podnositeljka zahteva ima nekoliko navoda u vezi sa ovom navodnom povredom.

(i) *Navodi o povredi člana 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a u vezi sa povredom načela nezavisnog i nepristrasnog suda*

Vezano za ovu povredu podnositeljka zahteva navodi, " *presuda Rev. 483/20 koja je dostavljena podnositeljki zahteva 20.04.2021. godine, rezultuje da je o istoj stvari odlučio veće koje nije u skladu sa zakonom. Jer u sastavu veća je bio isti sudija, A. Z., koji je bio u sastavu Apelacionog veća o istoj stvari, kršenje ovo člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a (vidi slučaj br. KI138/19, podnosilac Audi Mujaj).*

Drugo, da ovaj slučaj nije pravično razmatran svedoči i činjenica da nakon više od 41 dana nakon dostave presude od revizijskog suda, isti je 31.05.2021. godine, podnositeljki zahteva dostavio popravno rešenje u vezi sa presudom Rev. 483/20 obrazloženjem za tehničku grešku i da umesto sudije A. Z., predstavljen kao član pretresnog veća, mora biti sudija B. I. " i

Upravo ova činjenica dokazuje da je sastav pretresnog veća bio u suprotnosti sa zakonskim odredbama iz člana 67. tačka d. Zakona o parničnom postupku i nepoštovanje ove zabrane predstavlja flagrantno kršenje stava 1 i 2, člana 31. Ustava i člana 6. EKLJP-a, koje prema stavu 2, člana 22. Ustava, direktno se primenjuje u Republici Kosovo.

Ne može se priznati obrazloženje da je stavljanje sudije A. Z. na mesto sudije B. I. bila tehnička greška. Jer postoji poseban postupak za izuzeće sudije i postavlja se pitanje kada je sudija A. Z. isključen i kada je određen sudija B. I., iz činjenice jer poslednji, od 16.10.2020. godine do trenutka razmatranja ove stvari od revizijskog suda, advokat, zastupnik podnositeljke zahteva, adv. A. S. i pretpostavljeni član pretresnog veća B. I. su članovi u Veću za besplatnu pravnu pomoć, činjenica koja služi za izuzeće ovog sudije za odlučivanje zbog sukoba interesa. U trenutku kada je Vrhovni sud doneo popravno rešenje, trebalo je da podnositeljki zahteva pruži mogućnost na žalbu u vezi sa ovom činjenicom o sastavu pretresnog veća, prema tome, u suštini u bilo kom varijantu se radi o gore navedenim kršenjima koja teško krše načelo pravičnog suđenja."

44. Svoj navod u vezi sa sastavom veća odnosno činjenicom da je sudija B.I bio u sastavu veća, podnosilac zahteva potkrepljuje odlukom br.07-V-077 od 16 oktobra 2020 godine Skupštine Kosova kojom su pored ostalih advokat podnositeljke zahteva i sudija B.I imenovani za članove saveta za besplatnu pravnu pomoć, što podnositeljka zahteva smatra dovoljnim razlogom za izuzeće ovog sudije iz konkretnog predmeta.

(ii) *Navodi o povredi člana 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a u vezi sa pogrešno primenom zakona*

45. Podnositeljka zahteva o u vezi sa pogrešnom primenom zakona i pogrešno utvrđenim činjeničnim stanjem kao i neobrazloživošću osporenih odluka navodi,
" *Podnositeljka zahteva je revizijom m da Vrhovni sud utvrđuje da Apelacioni sud, kao drugostepeni sud uopšte nije razmotrio zakonske odredbe iz člana 53 i 71. Zakona o radu, koje su dve činjenice koje se zasnivaju na dokaze i zakon, prvo, tužilja nije na vreme obavestena o udaljavanju sa posla shodno članu 71, i drugo, kada je ona udaljena sa posla bila je trudna, što po članu 53. Zakona o radu, zabranjuje se raskid ugovora za vreme trudnoće.*
Od Vrhovnog suda je zatraženo da se ocenjuje:

- Da li je raskinut radni ugovor na osnovu Zakona o radu, članom 71, odlukom 05/016/23171 od 07.09.2015. godine, glavni zahtev tužbe.
- Da li je dozvoljen raskid radnog odnosa tokom vremena trudnoće u smislu člana 53. Zakona o radu.
- Da li je konkurs za radno mesto na kojem je radila tužilja, gde je prethodno proglašena kao tehnološki višak ili ima nezakoniti ugovor.
- Da li se raspisivao ovaj konkurs za jedno radno mesto za koje je neko drugi bio na radnom odnosu za vreme njegovog raspisivanja prema zakonitom ugovoru akta imenovanja.

Ovim postavljenim pitanjima revizijom, Vrhovni sud uopšte nije odgovorio, čime je prekršeno načelo obrazložene odluke.“

(iii) Navodi o povredi člana 31. Ustava i članom 6. EKLJP-a u vezi dužine postupka

46. Podnositeljka zahteva po pitanju dužine postupka navodi, “Apelacionog suda a zatim i presudom Vrhovnog suda. apelacioni sud, ako računamo datum uložene žalbe od Opštine Štimlja od **31.12.2015. godine** i odluke Apelacionog od **10.02.2020. godine**, proizilazi da je Apelacionom sudu trebalo više od 5 godina da razmotri jedan slučaj iz radnog odnosa, slučajevi ovi koji imaju prioriteta zbog prirode posla. A kada se u konkretnom slučaju radi o prosvetnom radniku, nastavnicom, proizilazi da je podnosiocu zahteva uskraćeno pravo na nastavni ciklus od šestog razreda do devetog razreda, ili odnosno, 5 generacija su prešla i jednoj nastavnici nije razmotren predmet.“
47. Podnositeljka zahteva, na kraju od Suda traži da se njen zahtev proglasi prihvatljivim i da konstatuje da je bilo povreda člana 31, člana u vezi sa članom 6 EKLP-a i da nakon toga presudu Vrhovnog suda Kosova, Rev.br. 483/2020 od 18. marta 2021 proglasi nevažećom, a da slučaj vrati Vrhovnom sudu n ponovno suđenje i odlučivanje.

Relevantne ustavne i zakonske odredbe

USTAV REPUBLIKE KOSOVO

Član 31

[Pravo na pravično i nepristrasno suđenje]

1. Svakom se garantuje jednaka zaštita prava pred sudom, ostalim državnim organima i nosiocima javnih.
2. Svako ima pravo na javno, nepristrasno i pravično razmatranje odluka o pravima i obavezama ili za bilo koje krivično gonjenje koje je pokrenuto protiv njega/nje, u razumnom roku, od strane nezavisnog i nepristrasnog, zakonom ustanovljenog, suda.
3. Suđenje je javno, osim u slučajevima kada sud, iz posebnih razloga, smatra da je isključivanje štampe ili javnosti, u korist pravde, ako bi njihovo prisustvo moglo naškoditi javnom redu ili nacionalnoj sigurnosti, interesima maloletnika, ili zaštititi privatnog života stranaka u postupku, na zakonom propisan način.

4. Svako ko je optužen za krivično delo ima pravo da ispituje prisutne svedoke i da zahteva obavezno pojavljivanje svedoka, veštaka i ostalih lica, koja mogu razjasniti činjenice.
5. Svako ko je optužen za krivično delo će se smatrati nevinim, sve dok se ne dokaže njegova/njena krivica, u saglasnosti sa zakonom.
6. Besplatna pravna pomoć će se omogućiti svim licima koja za to nemaju dovoljno sredstava, ako je takva pomoć neophodna za obezbeđivanje efikasnog pristupa pravdi.
7. Sudski postupci koji se odnose na maloletnike se regulišu zakonom, poštujući posebne uredbe i procedure za maloletnike.

EVROPSKA KONVENCIJA O LJUDSKIM PRAVIMA

Član 6 (Pravo na pravično suđenje)

1. Prilikom utvrđivanja građanskih prava i obaveza ili osnovanosti bilo kakve krivične optužbe protiv njega, svako ima pravo na pravično suđenje i javnu raspravu u razumnom roku pred nezavisnim i nepristrasnim, zakonom ustanovljenim sudom. Presuda se izriče javno, ali se novinari i javnost mogu isključiti s čitavog ili jednog dela suđenja u interesu morala, javnog reda ili nacionalne sigurnosti u demokratskom društvu, kada to nalažu interesi maloletnika ili zaštite privatnog života strana u sporu, ili kada to sud smatra izričito neophodnim zato što bi u posebnim okolnostima publicitet mogao naneti štetu interesima pravde.
2. Svako ko je optužen za krivično delo smatra se nevinim dok se njegova krivica po zakonu ne dokaže.
3. Svako ko je optužen za krivično delo ima sljedeća minimalna prava:
 - a) da odmah, na jeziku koji razume, bude podrobno obavješten o prirodi i razlogu optužbe protiv njega;
 - b) da mu se osiguraju vreme i uslovi neophodni za pripremanje odbrane;
 - c) da se brani sam ili uz pomoć branioca koga sam izabere ili da, ukoliko ne raspolaže sredstvima da plati branioca, da ga dobije besplatno, kada to nalažu interesi pravde;
 - d) da sam ispituje ili zahteva ispitivanje svedoka optužbe i da se prisustvo i saslušanje svedoka odbrane odobri pod uslovima koji važe i za svedoka optužbe;
 - e) da koristi besplatnu pomoć tumača ukoliko ne razume ili ne govori jezik koji se koristi na sudu.

[...]

ZAKONIK BR. 03/L-212 ZAKON O RADU

[...]

Član 53

Zabrana prekida ugovora

Za vreme trudnoće, porodiljskog odmora i izostanka sa posla zbog posebnog zbrinjavanja deteta, poslodavac ne može da prekine ugovor zaposlenoj i određivati je na drugo radno mesto osim u slučaju prekida ugovora prema članu 76. ovog zakona.

[...]

Član 70

Prestanak ugovora o radu od strane poslodavca

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom uz jedno vremensko upozorenje, kada:

1.1. takva suspenzija je opravdana iz ekonomskih tehničkih ili organizacijskih razloga ili kada;

1.2. zaposleni nije više sposoban obavljati radne dužnosti;

1.3. poslodavac može raskinuti ugovor o radu zaposlenom pod navedenim okolnostima utvrđenim u podstavu 1.1 i 1.2, ako je neprikladno za poslodavca za prenos zaposlenog u drugi posao, trenirati ili kvalifikovati njega za obavljanje posao ili neki drugi posao;

1.4. poslodavac može da raskida ugovor o radu zaposlenom u traženom periodu najave prekida u:

1.4.1. težim slučajevima lošeg ponašanja zaposlenog; i

1.4.2. zbog ne zadovoljavajućeg ispunjavanja radnog obaveza;

1.5. poslodavac mora obavestiti zaposlenog o njegovom/njenom udaljenju odmah po nastupanju slučaja koji dovodi do udaljenja, ili u momentu kada je poslodavac saznao za taj slučaj;

1.6. poslodavac može da raskine ugovor o radu zaposlenom bez predhodnog predviđenog upozorenja otkaza, tada kad:

1.6.1. zaposleni je kriv za ponavljanje lošeg neozbiljnog ponašanja ili kršenja obaveza;

1.6.2. performansa zaposlenog je nezadovoljna i pored pismenog upozorenja.

2. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu prema podstavu 1.6. stava 1. ovog člana, samo ako je zaposleni primio opis u pismenoj formi o nezadovoljavajućoj performanci, na neodređenom vremenskom periodu, u kojem zaposleni treba unaprediti sopstvenu performanciju kao i jednu izjavu da učinak za njegovo poboljšanje će rezultirati sa otkazom sa posla bez ikakvog daljeg obaveštenja u pismenoj formi.

3. Poslodavac treba da održati susret sa zaposlenim da bi mu objasnio njemu/njoj raskid radnog ugovora ili sa namerom da mu preda upozorenje, zaposleni ima pravo biti uz društvo jednog predstavnika prema svojoj volji.

4. Kolektivni ugovori ili Interni Akti Poslodavca može specifikovati vrste uništavosti (nevaljanosti) ili kršenja dužnosti koje čine predmet ugovora zbog čega zaposleni podleže raskidu radnog odnosa bez predhodnog upozorenja, bilo posle jedinog slučaja ili nakon ponovljenih kršenja.

Član 71

Obaveštenje o raskidu ugovora o radu

1. Poslodavac može raskinuti ugovor o radu na neodređeno vreme na osnovu člana 70 u sledećim vremenskim intervalima otkaza/najavlivanja:

1.1. od šest (6) meseci do dve (2) godine zaposlenja, trideset (30) kalendarskih dana;

1.2. od dve (2) do deset (10) godine zaposlenja, četrdeset i pet (45) kalendarskih dana;

1.3. preko deset (10) godine zaposlenja, šesdeset (60) kalendarskih dana.

2. Poslodavac ima pravo da raskine Ugovor o radu na ograničeno vreme uz obaveštenje od trideset (30) kalendarskih dana, Poslodavac koji ne namerava obnoviti ugovor za određeni period treba da informiše zaposlenog najmanje trideset (30) dana pre isteka ugovora. Neuspeh da nastupa na ovaj način će dati zaposlenom pravo da produži za dodatnih trideset (30) kalendarskih dana uz isplatu pune plate.

Član 72

Procedura pre prekida ugovora

1. Odluke da raskine Ugovor o radu mora se obaviti na pismenim obliku i treba obuhvatiti obrazloženje za prekid.

2. Rešenje iz stava 2. ovog člana je konačan danom dostavljanja zaposlenom.

3. Poslodavac je obavezan da izvrši isplatu ličnih i drugih dohodaka do dana prestanka radnog odnosa.

4. Poslodavac ima pravo da zabrani pristup zaposlenima u objektu preduzeća tokom perioda obaveštenja/otkaza, odnosno pre prestanka Ugovora o radu.

[...]

ZAKON br. 03/L-006 O PARNIČNOM POSTUPKU

[...]

IZUZEĆE SUDIJA SA SUĐENJA

Član 67.

67.1 Sudija Ne može da procesuirá pravno pitanje:

a) ukoliko je sam stranka, zakonski ili ovlašćeni zastupnik stranke, ili ukoliko je sa strankom supoverilac ili sudužnik, ili obavezan za regresiranje, ili ukoliko je o istoj stvari saslušan kao svedok ili kao ekspert;

b) ukoliko stranka ili njen zakonski ili ovlašćeni zastupnik je krvni srođnik po vertikalnoj crti, do bilo kojeg stepena, a po horizontalnoj crti do četvrtog stepena, ili ukoliko je suprug, ili majčinoj liniji do drugog stepena, nezavisno od toga da li je brak prestao ili ne;

c) ukoliko je staratelj, usvojitelj, ili usvojitelj stranke, njegovog zakonskog ili ovlašćenog zastupnika;

d) ukoliko je o istoj stvari učestvovao u donošenju odluke nižeg suda ili nekog drugog organa, ili u postupku posredovanja;

e) ukoliko je postupao u stvari gde je izvršeno sudsko poravnanje a sa podignutom tužbom se traži poništavanja takvog poravnanja;

f) ukoliko je akcionar ili član trgovačkog udruženja koja je stranka u postupku iniciranom tužbu;

g) ukoliko ne postoje druge okolnosti koje stavljaju u sumnju njegovu nepristrasnost.

[...]

Korigovanje presude

Član 165.

165.1 Greške u imenima i brojevima, kao i ostale pismene greške i obračuni, nedostaci sa aspekta forme presude i neslaganje kopija sa originalom presude, koriguje sud u bio koje vreme.

165.2 Korigovanje greški se vrši posebnom odlukom koja se piše na kraju originala presude, a strankama se dostavlja kopija takve odluke.

165.3 Ukoliko postoji neslaganje između originala i kopije presude u pogledu neke izvršne odluke u dispozitivu presude, strankama će se korigovana presuda, navodeći da se ovom kopijom presude zamenjuje predhodna kopija presude. U tom slučaju rok za žalbu protiv korigovanog dela presude počinje da teče od dana uručjenja korigovane kopije presude.

165.4 Za korigovanje presude sud odlučuje bez saslušanja stranki.

[...]

OBNAVLJANJE POSTUPKA

Član 232.

231.1 Postupak okončan pravosnažnom odlukom se može obnoviti na predlog stranke:

a) ukoliko stranki sa nezakonitim delovanjem, a posebno u slučaju nepozivanja na ročište njoj nije data mogućnost da učestvuje na razmatranju glavne stvari;

b) ukoliko je kao tužioc ili tuženi učestvovalo u končanom postupku lice koje ne može da bude stranka u parnici, ili ukoliko stranku koja je pravno lice nije zastupalo ovlašćeno lice, ili ukoliko lice sa proceduralnom nesposobnošću nije zastupao njen zakonski zastupnik, ili ukoliko zakonski zastupnik odnosno zastupnik sa punomoćjem stranke nije imao potrebno ovlašćenje za gonjenje stvari na sudu ili vršenje određenih proceduralni radnji, ukoliko gonjenje stvari na sudu ili vršenje određenih proceduralnih radnji nije kasnije dozvoljeno od stranke;

c) ukoliko je konačna odluka suda zasnovana na lažnim izjavama svedoka ili veštaka ili u dokumentu koji je falsifikovan ili u kome je utvrđena netačna činjenica;

d) ukoliko je konačna pravosnažna odluka je posledica krivičnog dela sudije, zakonskog zastupnika ili zastupnika sa punomoćjem stranke, protivničke stranke ili trećeg lica;

e) koliko stranka dobije mogućnost korišćenja pravosnažne odluke suda, koja je prvenstveno doneta u postupku vođenom između istih stranki za isti tužbeni zahtev; f) ukoliko je konačna pravosnažna odluka bazirana na jednu drugu sudsku odluku, ili na odluku nekog drugog organa, a ta odluka je pravosnažno izmenjena ili poništena; g) ukoliko stranka sazna nove činjenice ili pronade nove dokaze i dobije mogućnost da koristi njih, po kojoj osnovi, bi se mogla doneti povoljnija konačna odluka, ukoliko bi se takve činjenice i dokazi koristili u predhodnom postupku.

Član 233.

233.1 Iz razloga navedenih u članu 232 tačka a) i b) ovog zakona ne može se tražiti obnova procesa ukoliko su se oni neuspešno koristili u predhodnom postupku.

233.2 Iz navedenih razloga u članu 232 tačka g) ovog zakona obnova postupka se može tražiti samo ukoliko stranka nije mogla bez svoje greške da podnese ove okolnosti pre nego što je okončan predhodni postupak konačnom pravosudnom odlukom.

Član 234.

234.1 Predlog za ponavljanje postupka se podnosi u roku od trideset (30) dana i to:

a). u slučaju iz člana 232 tačka a) ovog zakona od dana kada je stranki uručena pravosnažna odluka;

b). u slučaju iz člana 232 tačka b) ovog zakona ukoliko je u postupku kao tužioc ili tuženi delovalo lice koje ne može biti stranka u parnici – od dana kada je odluka uručena takvom licu;

c). ukoliko stranku koja je pravno lice nije zastupalo ovlašćeno lice, ili ukoliko profesionalno nesposobno lice nije zastupao njen zakonski zastupnik – od dana kada je odluka uručena stranki, odnosno njenom zakonskom zastupniku, ukoliko zakonski zastupnik odnosno zastupnik sa punomoćjem nije imao potrebno ovlašćenje za njegovo gonjenje na sudu, ili za obavljanje određenih proceduralnih postupaka – od dana kada stranka sazna o ovom razlogu;

d) u slučaju iz člana 232 tačka c) ovog zakona – od dana kada je stranka saznala o pravosnažnoj konačnoj presudi;

e) u slučaju iz člana 232 tačka d) ovog zakona-od dana kada je stranka saznala o konačnoj pravosudnoj odluci, ili o okolnostima zbog kojih se ne može pokrenuti krivični postupak.

f) u slučajevima iz člana 232 tačka e) i f) ovog zakona – od dana kada je stranka mogla da koristi konačnu pravosnažnu odluku što je razlog za ponavljanje postupka.

g) slučaju iz člana 232 tačka g) ovog zakona – od dana kada je stranka mogla da podnese sudu nove činjenice odnosno nova dokazna sredstva.

234.2 U slučaju da rok utvrđen u stavu 1 ovog člana počinje da teče od trenutka od kada odluka postaje pravosnažna, ukoliko protiv nje nije podneta žalba, odnosno od dana uručenja pravosnažne odluke višeg suda donete na zadnjem stepenu.

234.3 Nakon isteka roka od pet godina od dana kada odluka postane pravosnažna predlog za ponavljanje postupka se ne može podneti, osim kada se traži ponavljanje postupka iz razloga navedenih u članu 232 tačka a i b ovog zakona.

Član 235.

O predlogu za ponavljanje postupka odlučuje drugostepeni sud i to sudija pojedinac koji nije učestvovao u donošenju drugostepene odluke u predhodnom postupku.

Član 236.

236.1 Predlog za ponavljanje postupka se uvek podnosi sudu koji je doneo prvostepenu presudu.

236.2 U predlogu treba posebno navesti: zakonsku osnovu shodno kojoj se traži obnova postupka, okolnosti iz kojih proizilazi da je predlog podnet u zakonskom roku i dokazna sredstva sa kojima se obrazlažu navodi predlagača.

Član 237.

237.1 Predlog za ponavljanje postupka podnet nakon isteka zakonskog ili ne dozvoljenog roka, odbacuje prvostepeni sud putem rešenja bez vođenja sudske rasprave.

237.2 Ukoliko prvostepeni sud ne odbaci predlog, jedan njegov primerak upućuje protivničkoj stranci koja ima pravo da u roku od petnaest (15) dana podnese odgovor u vezi sa tim.

Član 238.

Nakon što pristigne odgovor u vezi sa predlogom, ili nakon što istekne rok za odgovor, sud predlog zajedno sa odgovorom na to, ukoliko je podnet, sa svim dopisima o predmetu dostavlja drugostepenom sudu u roku od osam dana.

Član 239.

239.1 Drugostepeni sud odlučuje o predlogu za ponavljanje procesa obično van ročišta za glavnu raspravu.

239.2 Ukoliko sud dođe do zaključka da je neophodno takvo razmtranje, ona bi postupala u skladu sa odredbama člana 191 i 193 ovog člana.

[...]

Prihvatljivost zahteva

48. Sud prvo razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti koji su utvrđeni Ustavom, propisani Zakonom i dalje predviđeni Poslovníkom.

49. U tom smislu, Sud se poziva na stavove 1 i 7 člana 113. [Jurisdikcija i ovlašćene strane] Ustava, koji propisuje:

“1. Ustavni sud odlučuje samo u slučajevima koje su ovlašćene strane podnele sudu na zakonit način.

[...]

7. Pojedinci mogu da pokrenu postupak ako su njihova prava i slobode koje im garantuje ovaj Ustav prekršena od strane javnih organa, ali samo kada su iscrpeli sva ostala pravna sredstva, regulisanim zakonom”.

50. Sud takođe razmatra da li je podnositeljka zahteva ispunila uslove prihvatljivosti, kao što su propisani u Zakonu. U tom smislu, Sud se prvo poziva na članove 47. (Individualni zahtevi), 48. (Tačnost podneska) i 49. (Rokovi) Zakona, koji propisuju:

Član 47 (Individualni zahtevi)

“1. Svaka osoba ima pravo da od Ustavnog suda zatraži pravnu zaštitu ukoliko smatra da njena Ustavom zagantovana prava i slobode krši neki javni organ.

2. Osoba može da podnese pomenuti podnesak samo nakon što su iscrpljena sva ostala zakonom određena pravna sredstva”.

Član 48 (Tačnost podneska)

“Podnosilac podneska je dužan da jasno naglasi to koja prava i slobode sumu povređena i koji je konkretan akt javnog organa koji podnosilac želi da ospori”.

Član 49 (Rokovi)

“Podnesak se podnosi u roku od 4 meseci. Rok počinje od dana kada je podnosilac primio sudsku odluku ...”.

51. Što se tiče ispunjenja ovih zahteva, Sud utvrđuje da je podnositeljka zahteva ovlašćena strana, koja osporava akt javnog organa, odnosno presudu [Rev.br. 483/2020] Vrhovnog suda Kosova od 18. marta 2021, nakon što je iscrpela sva pravna sredstva. Podnositeljka zahteva je takođe naglasila prava i slobode za koje navodi da su joj povređena, u skladu sa zahtevima člana 48. Zakona i podneo je zahtev u skladu sa rokovima propisanim u članu 49. Zakona.

52. Pored toga, Sud se poziva i na pravilo 39 (Kriterijum o prihvatljivosti) Poslovníka. Pravilo 39 (2) i 39 (3) (b) Poslovníka propisuje:

“(2) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim, ako je zahtev očigledno neosnovan, jer podnosilac nije dovoljno dokazao i potkrepio tvrdnju.

[...]

(3) Sud može smatrati zahtev neprihvatljivim pod sledećim uslovima:

[...]

(b) kada zahtev nije ratione materiae u skladu sa Ustavom;

[...].”

53. Sud prvo ističe da gore navedeno pravilo, na osnovu sudske prakse Evropskog suda za ljudska prava (u daljem tekstu: ESLJP) i Suda, omogućava poslednje navedenom da proglašava zahteve neprihvatljivim iz razloga koji se odnose na meritum slučaja. Tačnije, na osnovu ovog pravila, Sud može proglasiti zahtev neprihvatljivim na osnovu i nakon ocene njegovog merituma, odnosno ako isti oceni da je sadržaj zahteva očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Poslovnika.
54. Na osnovu sudske prakse ESLJP-a, ali i Suda, zahtev se može proglasiti neprihvatljivim kao „očigledno neosnovan“ u celini ili samo u odnosu na određeni navod koji zahtev može sadržati. S tim u vezi, tačnije je nazivati ih „očigledno neosnovanim navodima“. Poslednje navedeni se, na osnovu sudske prakse ESLJP-a, mogu svrstati u četiri različite grupe: (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi „četrtoog stepena“; (ii) navodi kategorisani „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“; (iii) navodi koji su „nepotkrepljeni ili neobrazloženi“; i na kraju, (iv) „konfuzni i nejasni“ navodi.
55. U smislu ocene prihvatljivosti zahteva, odnosno, ocenjujući da li je isti očigledno neosnovan na ustavnim osnovama, Sud će se prvo podsetiti na suštinu slučaja sadržanu u ovom zahtevu i na relevantne navode podnosioca zahteva, pri čijoj oceni će Sud primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, prema članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
56. Sud podseća da se suština slučaja podnositeljke zahteva zasniva na činjenici da je ona u dva navrata od strane osnovne škole bila angažovana ugovorom na određeno vreme (od 2011. godine do 2012. godine i od 12 novembra 2012 do 31 avgusta 2013 godine) i da je nakon toga njen angažman za isto radno mesto bilo produžen aktom o imenovanju (od 1 aprila 2013 godine pa nadalje) koji je bio na neodređeno vreme, nakon toga njen poslodavac osnovna škola, obavestio da za njeno radno mesto više nema realne potrebe jer se odeljenje u kome je ona predavala gasi i da nema potrebe za njeno dalje angažovanje na poslovima na kojima je bila angažovana aktom o imenovanju. Uporedo sa time, osnovna škola je raspisala konkurs za novo radno mesto na koji podnositeljka nije konkurisala. Podnositeljka zahteva je pokrenula upravni postupak kod nadležnih organa uprave osporavajući obaveštenje o prestanku njenog radnog odnosa i raspisivanje konkursa osnovne škole. Ovaj postupak je okončan rešenjem nadležnog organa opštine Štimlje kojim je odbijena žalba podnositeljke zahteva.
57. Upravo sa tim u vezi, podnositeljka zahteva je pred Osnovnim sudom pokrenula parnični postupak u cilju pobijanja rešenja opštine Štimlje o prekidu njenog radnog odnosa i poništaju konkursa, smatrajući da je sama činjenica da je ona već bila u radnom odnosu kod istog poslodavca, jest i dovoljan razlog da ponovo bude angažovana i da za to nije potrebno raspisivati konkurs. Međutim i pored činjenice što je Osnovni sud u parničnom

postupku poništio rešenje opštine Štimlje, taj parnični postupak se završio presudama Apelacionog i Vrhovnog suda kojim je tužbeni zahtev podnositeljke zahteva odbijen kao neosnovan. Podnositeljka zahteva je nakon toga podnela zahtev za ispravkom presude Vrhovnom sudu, navodeći da je, prilikom donošenja presude (Ac.br: 333/2016) Apelacionog suda i presude (Rev. br. 483/2020) Vrhovnog suda od u oba postupka u sastavu veća, Apelacionog i Vrhovnog suda, učestvovao isti sudija, Vrhovni sud je nakon toga, izvršio ispravku tehničke greške u presudi Rev. br. 483/2020 Vrhovnog suda od 18 marta 2021 godine. Podnositeljka zahteva je nakon toga podnela isti predlog za ponavljanje postupka Osnovnom sudu i Apelacionom sudu, sa identičnim navodima i zahtevom kao i pred Vrhovnim sudom. Osnovni sud je predlog za ponavljanje postupka podnositeljke zahteva prosledio Apelacionom sudu na dalje odlučivanje. Apelacioni sud je predlog za ponavljanje postupka podnositeljke zahteva registrovao pod novim brojem CN.br.112/2021.

58. Sagledavajući suštinu žalbenih navoda u zahtevu, Sud nalazi da podnositeljka navodi povredu člana 31 Ustava u vezi sa članom 6 EKLJP, gde kao navodi figuriraju tri aspekta povrede i to, (i) povredom načela nezavisnog i nepristrasnog suda jer je na osnovu njenih navoda sastav veća nije bio u skladu sa zakonom. (ii) povreda u vezi sa pogrešnom primenom zakona i (iii) povreda zbog dužine trajanja postupka pred Apelacionim sudom.
59. Na osnovu specifičnosti konkretnog slučaja, Sud će primeniti standarde sudske prakse ESLJP-a, u skladu sa kojima je, shodno članu 53. [Tumačenje odredbi ljudskih prava] Ustava, dužan da tumači osnovna prava i slobode zagarantovane Ustavom.
60. Sud će se dalje baviti navodima podnositeljke zahteva o povredi njenih prava na pravično i nepristrasno suđenje, kao što je zagarantovano članom 31. Ustava i članom 6 (1) EKLJP-a, u tri aspekta: (i) povredom načela nezavisnog i nepristrasnog suda jer je na osnovu njenih navoda sastav veća nije bio u skladu sa zakonom, (i) povreda u vezi sa pogrešnom primenom zakona; i (ii) povredom zbog dužine trajanja postupka pred Apelacionim sudom.

(i) Ustavna procena navoda podnositeljke zahteva u vezi povrede načela nezavisnog i nepristrasnog suda zbog učestvovanja sudija A.Z i B.I u procesu odlučivanja

61. U vezi sa postupcima koji su sprovedeni u vezi navoda o učestvovanja sudija *A.Z i B.I u procesu odlučivanja*, Sud podseća da povodom ovog pitanja podnositeljka zahteva podnela najpre Vrhovnom sudu zahtev za ponavljanje postupka, povodom ovog zahteva Vrhovni sud je doneo odluku [Rev. br.483/2021] od 20. maja 2021 godine kojom je ispravljena tehnička greska u sastavu i imenima članova veća.
62. Nakon toga je povodom ovog pitanja podnositeljka zahteva uporedo sa zahtevom Sudu takođe podnela zahtev za ponavljanje postupka pred Osnovnim Sudom, koji je na osnovu člana 238 ZPP prosledio Apelacionim sudu gde se se predmet još uvek nalazi u fazi odlučivanja sa novim brojem predmeta CN.br.112/2021. S tim u vezi, Sud primećuje da je poslednja odluka prema poslednjem pravnom sredstvu kojeg je podneo podnosilac zahteva, presudom Rev. br. 483/2020 Vrhovnog suda od 18. marta 2021. godine, kojim je odbijen zahtev za revizijom podnositeljke zahteva koji je podnet protiv presude Apelacionog suda. Sud takođe primećuje da je na osnovu zahteva za ispravkom presudom Rev. br. 483/2020 Vrhovnog suda od 18. marta 2021. godine, Vrhovni sud je odlukom o

ispravci [Rev.nr.483/2020] od 20 maja 2021 godine ispravio tehničku grešku u svojoj presudi. Podnosilac je nakon toga podneo isti zahtev Osnovnom i Apelacionim sudu karakterišući ga kao zahtev za ponavljanje postupka.

63. U vezi ovoga, Sud prevashodno ukazuje da je ovaj zahtev podnosioca zahteva za ponavljanje postupka, nalazi pred Apelacionim sudom u fazi odlučivanja. Apelacioni sud je ovaj zahtev podnositeljke registrovao pod novim projem CN.br.112/2021.
64. Sud takodje primećuje da podnosilac zahteva takodje osporava sastav veća Vrhovnog suda u izmenjenom satavu nakon izvršene tehničke ispravke odlukom [Rev. br.483/2021] 20. maja 2021. godine, sa sudijom B.I u satavu veća. Medjutim ovaj navod podnosilac zahteva nije porkenuo ni u jednom od svojih podesaka pred pred redovnim sudovima.
65. U tom smislu, Sud naglašava da sobziron da se radi o potpuno novom predmetu koji nije osporen pred Ustavnim sudom, Sud smatra da ovi navodi podnositeljke zahteva spadaju u kategoriju (ii) navoda sa „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“ pa se isti kao takavi očigledno neosnovani na ustavnim osnovama u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

(ii) Ustavna procena navoda podnositeljke zahteva u vezi sa pogrešnom primenom zakona

66. Sud primećuje da se suština žalbe podnositeljke zahteva u vezi pogrešnom primenom zakona sastoji u navodu da su Apelacioni i Vrhovni sud povredili Ustav obrazlažući da ona: *“nije na vreme obavještena o udaljavanju sa posla shodno članu 71, i drugo, kada je ona udaljena sa posla bila je trudna, što po članu 53. Zakona o radu, zabranjuje se raskid ugovora za vreme trudnoće.”*
67. S tim u vezi, Sud je, zasnivajući se na sudskoj praksi ESLJP-a, ali uzimajući u obzir i njene karakteristike, kao što su definisane kroz EKLJP kao i princip supsidijarnosti i doktrinu četvrtog stepena, dosledno naglašavao razliku između „ustavnosti“ i „zakonitosti“ i isticao da nije njegova dužnost da se bavi činjeničnim greškama ili pogrešnim tumačenjem i pogrešnom primenom zakona koje je navodno počinio redovni sud, osim i u meri u kojoj su takve greške mogle povrediti prava i slobode zaštićene Ustavom i/ili EKLJP-om. (Vidi: u tom smislu, između ostalog, slučajeve Suda KI128/18, podnosilac zahteva: *Akcionarsko udruženje Limak Kosovo International Airport SH.A., “Adem Jashari”*, rešenje od 28. juna 2019. godine, stav 55; KI62/19, podnosilac zahteva: *Gani Gashi*, rešenje o neprihvatljivosti od 19. decembra 2019. godine, stavovi 56-57; KI110/19, podnosilac zahteva: *Fisnik Baftijari*, rešenje o neprihvatljivosti od 07 novembar 2019. godine, stav 40).
68. Sud je takođe dosledno tvrdio da nije uloga ovog Suda da preispituje zaključke redovnih sudova u vezi sa činjeničnim stanjem i primenom materijalnog prava i da ne može sam oceniti činjenice koje su dovele redovni sud dotle da donese jednu umesto neke druge odluke. U suprotnom, Sud bi postupio kao sud „četvrtog stepena“, što bi rezultiralo nepoštovanjem granica postavljenih u njegovoj nadležnosti. (Vidi: u tom smislu slučaj ESLJP-a *García Ruiz protiv Španije*, presuda od 21. januara 1999. godine, stav 28 i reference koje su tamo korišćene; i vidi, takođe slučajeve Suda KI128/18, gore citiran, stav 56; i KI62/19, gore citiran, stav 58).
69. Sud primećuje da je suština navoda podnosioca zahteva u vezi sa pogrešnim tumačenjem primenjivih zakona od strane Apelacionog i Vrhovnog suda.

70. Sud primećuje da su Apelacioni kao i Vrhovni sud detaljno obrazložili zašto nisu prihvatili zahtev podnositeljke.
71. Najpre je Apelacioni sud je presudom [Ac.nr.333/16], preinačio prvostepenu presudu na način da je odbio kao neosnovan zahtev podnositeljke, sa obrazloženjem da *"[...] Zahtev tužilje za poništenje rešenja od 07.09.2015. godine i posledično i konkursa od 04.08.2018. godine, pod maskom namere da je ona imala ili je bila opremljena za pokrivanje ovih nastavnih časova, nisu osnovane, jer tužilja, uopšte ne iznoseći njen interes da učestvuje u konkurs tužene, za ovaj položaj, ona ne može tražiti sudsku zaštitu u proces u kojem ona nije učesnik kao i zbog činjenice da tužilja zahteva poništavanje javnog konkursa objavljenog od tužene, za položaj za koji tužilja tvrdi da pripada njoj?! Činjenica da je tužilja održala ove nastavne časove do vremena ponovnog dodeljivanja, ovo ne legitimise nikakvo pravo tužilje za monopolizaciju radnog mesta i prejudiciranje rezultata jednog javnog konkursa, posebno znajući činjenicu da tužilja nije stvorila radni odnos za časove predmeta kulture pisanja, već je ona pokrivala ovaj deo časova uz sporazum sa tuženom, za ograničen vremenski period."*
72. Dalje, Vrhovni sud je presudom [Rev.nr.483/2020], je u potpunosti potvrdilo presudu Apelacionog suda, sa obrazloženjem da, *"[...] Navodi revizije tužilje da drugostepeni sud nije preispitao zakonske odredbe članova 53. i 71. Zakona o radu, da tužilja nije blagovremeno obaveštena o otkazu u skladu sa članom 71 i drugo kada je otpuštena sa rada ona je bila pa je prema članu 53. Zakona o radu zabranjeno raskidanje ugovora tokom trudnoće, jer Revizijski sud smatra da tužilja na konkursu koji je tužena objavila 19.7.2012. godine nije primljena, ali uprkos tome tužilja je davala nastavu iz predmeta Kultura pisanja, do kraja školske 2014-2015. godine, u osnovnoj školi u selo Mužičane, za ovaj period tužilac nije zaključio ugovor o radu, što znači da je bila u Faktickom radnom odnosu, pa tužena nije obavestila tužilju o njenom otpuštanju kako se zahteva odredbom člana 71. Zakona o radu. Zbog činjenice da se tužilja nije pojavila na konkursu od 4.8. 2015. godine, ne može tražiti sudsku zaštitu, u kojoj nije učesnik, pa se raspisivanje konkursa od strane tužene ne može smatrati nezakonitim ili diskriminatorno delovanje tuženog, stoga je drugostepeni sud s pravom ocenio da tuženi upravlja i vodi politiku zapošljavanja nastavnog osoblja., [...]"*
73. U okolnostima ovog slučaja, Sud ističe da, pored navoda o pogrešnom tumačenju zakona o radu, podnositeljka zahteva ne potkrepljuje u dovoljnoj meri niti argumentuje pred Sudom kako je ovo tumačenje i primena zakona od strane Apelacionog i Vrhovnog suda moglo da bude *„očigledno pogrešno“*, što je rezultiralo *„proizvoljnim zaključcima“* ili *„očigledno neobrazloženim“* za podnositeljku zahteva ili kako postupci pred Apelacionim i Vrhovnim sudom, u celosti, možda nisu bili pravični ili čak proizvoljni. Pored toga, Sud ocenjuje da su Apelacioni i Vrhovni sud uzeli u obzir sve činjenice i okolnosti slučaja, navode podnositeljke zahteva i obrazložili iste i jasno obrazložili zašto zahtev podnositeljke nije prihvatljiv. (Vidi: u tom smislu, slučaj Suda KI64/20, podnosilac zahteva: Asllan Meka, rešenje o neprihvatljivosti od 03. avgusta 2020. godine, stav 41 i KI22/19, citiran gore stav 43).
74. Shodno tome, Sud zaključuje da su navodi podnositeljke zahteva o povredi Ustava zbog pogrešnog tumačenja, pogrešne primene važećeg zakona i neobrazloživosti osporenih odluka (i) navodi koji se kvalifikuju kao navodi *„četvrtog stepena“*; i kao takvi, ovi navodi podnositeljke zahteva su očigledno neosnovani na ustavnim osnovama, kao što je propisano u stavu (2) pravila 39 Pravilnika o radu.

(iii) Ustavna procena navoda podnosioca zahteva o pravu na suđenje u razumnom roku

75. Baveći se ovim navodom, Sud još jednom podseća na ovaj navod podnositeljke zahteva koji između ostalog ističe da dužina trajanja postupka pred Apelacionim sudom zasniva na činjenici, da je žalbu na prvostepenu presudu Apelacionom sudu opština Stimlje podnela 31. decembra 2015. godine, a da je on presudu donela 10 februara 2020 godine, što samo po sebi predstavlja dug vremenski period i pored činjenice da je podnositeljka povodom postupka pred Apelacionim sudom podnela 9 (devet) požurnica stalno ističući hitnost postupka jer se radi o radnom sporu. Apelacioni sud je trebao, po navodima podnosioca da odluči u kratkom periodu upravo zbog činjenice da se ne radi o preterano komplikovanom slučaju i da se radi o predmetu iz radnog spora.
76. U ovom slučaju, Sud, da bi utvrdio osnovanost navoda podnositeljke zahteva u vezi sa povredama ustavnih prava i sloboda koje se odnose na donošenje odluka u razumnom roku, baviće se: (i) utvrđivanjem perioda trajanja sudskih postupaka; (ii) relevantnim načelima u vezi sa trajanjem postupaka; i (iii) razumnošću trajanja postupaka pred redovnim sudovima.

(i) Period koji se uzima u obzir

77. Pozivajući se na svoju praksu i sudsku praksu ESLJP-a, Sud je ocenio da računanje vremenskog trajanja postupaka počinje u trenutku kada se nadležni sud pokrene na zahtev stranaka radi odlučivanja o navodnom legitimnom pravu ili interesu (vidi predmet ESLJP-a, *Erkner i Hofauer protiv Austrije*, [br. 9616/81](#) od 23. aprila 1987. godine, stav 64, vidi, takođe, predmet *Poiss protiv Austrije*, ESLJP, od 23. aprila 1987. godine, stav 50, i slučajeve Ustavnog suda br. [KI127/15](#), podnosilac *Mile Vasović*, rešenje o neprihvatljivosti od 15. juna 2015. godine, stav 43; [KI81/16](#), podnosilac *Valdet Nikqi*, presuda od 31. maja 2017. godine; [KI19/17](#), rešenje o neprihvatljivosti od 21. februara 2018. godine, stav 50). Proces se smatra okončanim donošenjem konačne sudske odluke od strane poslednje nadležne sudske instance (vidi predmet ESLJP-a *Eckle protiv Savezne Republike Nemačke*, [br. 8130/78](#) presuda od 15. jula 1982. godine, stav 74; kao i slučaj Suda [KI177/19](#), podnosilac *NNT "Sokoli"*, presuda od 29. marta 2021. godine, stav 98). Stoga se zahtev za suđenje u razumnom roku primenjuje na sve faze sudskog postupka čiji je cilj rešavanje spora, ne isključujući faze nakon presude o meritumu (vidi predmet ESLJP-a *Robins protiv Ujedinjenog Kraljevstva*, [br. 118/1996/936](#) presuda od 23. septembra 1997. godine, stav 28-29).
78. Sud zapaža da se u konkretnom slučaju radi o postupku u kome je podnositeljka zahteva osporila rešenje (05/016/23171) od 7. septembra 2015. godine Komisije za žalbe odeljenja za obrazovanje opštine Stimlje odnosno poništaj konkursa (05/111/1363) dana 04 avgusta 2015 godine. U konkretnom slučaju, podnositeljka zahteva je, kako je prethodno objašnjeno, podnela tužbu 1. oktobra 2015 . godine. Osnovni sud je prihvatio tužbu podnositeljke zahteva presudom od 9 decembra 2015 godine. Nakon toga je suprotna strana 31. decembra 2015. godine, izjavila žalbu Apelacionom sudu koji je presudom od 11. februara 2020. godine odobrio žalbu i preinačio prvostepenu presudu. Podnositeljska zahteva je periodu između 2015 i 2020 godine, Apelaciono sudu povodom ovog predmeta podnela 9 (devet) požurnica stalno ističući hitnost postupka jer se radi o radnom sporu.

79. Shodno tome, Sud utvrđuje da se period koji treba uzeti u obzir povodom navoda podnositeljke zahteva o povredi prava na pravično suđenje, prema stavu 2. člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1. člana 6. EKLJP, u konkretnom slučaju, računa od datuma podnošenja žalbe Apelacionom sudu, odnosno od 31. decembra 2015. godine pa do konačne odluke povodom tužbe, odnosno presude [Ac. br. 333/16,] Apelacionog suda od 11. februara 2020. godine, što predstavlja period od 4 godina 1 meseca i 11 dana (četiri godina jedan mesec i jedanaest dana).

(ii) Relevantna načela

80. Sud pre svega naglašava da prema doslednoj praksi ESLJP-a, koja se takođe odražava i u sudskoj praksi Suda, razumnost dužine trajanja postupka mora biti ocenjena u svetlu okolnosti slučaja, uzimajući u obzir kriterijume utvrđene sudskom praksom ESLJP-a, odnosno: (a) složenost predmeta; (b) ponašanje stranaka u postupku; (c) ponašanje nadležnog suda ili drugih javnih organa; kao i (d) važnost predmeta spora za podnosioca zahteva (vidi predmete ESLJP-a *Mesić protiv Hrvatske*, [br. 19362/18](#), presuda od 5. maja 2022. godine, stav 127; *Bara i Kola protiv Albanije*, [br. 43391/18 17766/19](#), presuda od 12. oktobra 2021. godine, stav 63; *Mishgjoni protiv Albanije*, [br. 18381/05](#), presuda od 7. decembra 2010. godine, stav 44; *Gjonboçari i drugi protiv Albanije*, [br. 10508/02](#), presuda od 23. oktobra 2007. godine, stav 61; *Mikulić protiv Hrvatske*, [br. 53176/99](#), [br. 35382/97](#), presuda od 7. februara 2002. godine, stav 38; *Comingersoll S.A. protiv Portugalije*, [br. 35382/97](#) presuda od 6. aprila 2000. godine; *Frydlender protiv Francuske*, [br. 30979/96](#), presuda od 27. juna 2000. godine, stav 43; *Sürmeli protiv Nemačke*, [br. 75529/01](#), presuda od 8. juna 2006. godine, stav 128; *Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije*, [br. 76943/11](#), presuda od 29. novembra 2016. godine, stav 143; *Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunije*, [br. 41720/13](#), presuda od 25. juna 2019. godine, stav 209; vidi, takođe, slučajeve Suda: [KI07/15](#), podnosilac *Shefki Zogiani*, rešenje o neprihvatljivosti od 23. septembra 2016. godine, stavovi 53-62; [KI23/16](#), podnosilac *Qazim Bytyqi i drugi*, rešenje o neprihvatljivosti od 5. maja 2017. godine, stav 58; [KI18/18](#), podnosilac *Isuf Musliu*, rešenje o neprihvatljivosti od 11. juna 2018. godine, stav 43; [KI13/19](#), podnosilac *Fevzi Hajdari*, rešenje o neprihvatljivosti od 10. juna 2019. godine, stavovi 65-72; [KI177/19](#), podnosilac *NNT "Sokoli"*, presuda od 16. aprila 2019. godine, stavovi 96-106; [KI104/20](#), podnosilac *Ejup Koci*, rešenje o neprihvatljivosti od 22. marta 2021. godine, stav 46; [KI135/20](#), podnositeljka *Hava Behxheti*, gore citiran, stavovi 39-54).

(iii) Analiza razumnosti vremenskog trajanja postupka

81. Sud primećuje da je slučaj podnositeljke zahteva usledio kao rezultat radnog spora između podnositelke zahteva i opštine Štimuje. Podnositeljka zahteva je tužbom tražila da se obaveštenje o prekidu njenog radnog angažovanja i rešenje o konkursu poništi i da se ona vrati na predhodno radno mesto.
82. Kao što je i prethodno izloženo, da bi utvrdio da li je vremensko trajanje postupka bilo razumno, Sud mora uzeti u obzir sledeće faktore: (a) složenost predmeta; (b) ponašanje podnositeljke zahteva; (c) ponašanje nadležnih sudskih organa; i (d) važnost predmeta spora za podnositeljku zahteva.

(a) Složenost predmeta

83. Što se tiče složenosti slučaja, Sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a i sudsku praksu Suda kroz koje je naglašeno da složenost slučaja može biti povezana sa činjeničnim i pravnim pitanjima, ali može biti povezana i sa umešanošću nekoliko strana u postupku ili određenim brojem dokaza koji će se razmatrati pred redovnim sudovima (vidi, *mutatis mutandis*, predmete ESLJP-a *Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije*, gore citiran, stav 150; *Nicolae Virgiliu Tănase protiv Rumunije*, gore citiran, stav 210; *Katte Klitsche de la Grange protiv Italije*, br. [12539/86](#), presuda od 19. septembra 1994. godine, stav 55; *Humen protiv Poljske*, br. [26614/95](#), presuda od 15. oktobra 1999. godine, stav 63 i *Cipolleta protiv Italije*, br. [38259/09](#), presuda od 11. januara 2018. godine, stav 44, u kome je uprkos složenosti stečajnih postupaka, ESLJP utvrdio da su isti odugovlašeni u suprotnosti sa kriterijumom pravičnog suđenja “u razumnom roku”, kako je zagarantovano članom 6 (1) EKLJP; takođe, vidi slučajeve Suda [KI18/18](#), podnosilac *Isuf Musliu*, gore citiran, stav 45; i [KI104/20](#), podnosilac *Ejup Koci*, gore citiran, stav 48)
84. U ovom slučaju, Sud primećuje da je slučaj podnositeljke zahteva, pored sudskog razmatranja takođe razmatran i u upravnom postupku pred organima uprave odnosno Opštinom Štimlje i Inspektoratom rada i da je da su u vezi sa njenim tužbenim zahtevom bile uključene i druge strane. Kao rezultat ovog zaključka u kontekstu sudskog postupka, Sud primećuje da su strane u ovom postupku, pored podnosioca zahteva, i drugi organi javne uprave koji imaju direktan interes za rešavanje ovog slučaja.
85. Pored toga, tužbeni zahtev podnositeljke zahteva se odnosi na njen navod o pravima i obavezama proisteklih iz njenog radnog odnosa i ugovora o zasnivanju istog. U ovim okolnostima, Sud, zasnivajući se na činjenici da se njen tužbeni zahtev odnosi na utvrđivanje prava iz radnog odnosa, smatra da se takav navod u principu razmatra saslušanjem parničara na ročištu, i uvidnom u sva relevantna dokumenta u vezi sa ovim navodom. Stoga, u smislu ovih okolnosti, Sud smatra da je slučaj podnositeljke zahteva koji se trenutno razmatra dovoljno složen.

(b) Ponašanje podnosioca zahteva

86. Sud primećuje da podnosioci zahteva u principu imaju pravo da slede sve proceduralne korake koji su dostupni prema važećim zakonima. Međutim, podnosioci zahteva takođe treba da imaju u vidu posledice u slučaju da iscrpljena pravna sredstva mogu uticati na trajanje razmatranja njihovog slučaja. Sud smatra da ponašanje podnosilaca zahteva predstavlja objektivnu činjenicu koja se ne može pripisati sudovima i koju treba uzeti u obzir pri utvrđivanju da li je postupak trajao duže od razumnog roka zagarantovanog stavom 2, člana 31. Ustava i stavom 1 člana 6 EKLJP-a (vidi predmete ESLJP-a *McFarlane protiv Irske*, br. [31333/06](#), presuda od 10. septembra 2010. godine, stav 148; *Eckle protiv Nemačke*, gore citiran, stav 82; vidi, takođe, slučaj Suda [KI07/15](#), podnosilac *Shefki Zogiani*, gore citiran, stav 55).
87. Prema sudskoj praksi ESLJP-a, nekoliko slučajeva ponašanja podnosioca zahteva koja mogu doprineti odugovlačenju postupka:
- Nedostatak spremnosti/volje strana da podnesu podneske može doprineti usporavanju postupka (vidi, slučaj: *Vernillo protiv Francuske*, br. [11889/85](#) presuda od 20. februara 1991. godine, stav 34);

- Česta promena zakonskog zastupnika (vidi, slučaj: König protiv Nemačke, br. [6232/73](#) presuda od 28. juna 1978. godine, stav 103;
 - Zahtev ili propusti koji utiču na vođenje postupka (vidi, slučaj: Acquaviva protiv Francuske, br. [19248/91](#) presuda od 21. novembra 1995. godine, stav 61), ili nedostatak pažnje u praćenju proceduralnih koraka (vidi, slučaj: Keaney protiv Irske, br. [72060/17](#) presuda od 30. aprila 2020. godine, stav 95);
 - Pogrešno pokretanje postupka pred nenadležnim sudom (vidi, slučaj: Beaumartin protiv Francuske, br. [15287/89](#) presuda od 24. novembra 1994. godine, stav 33);
 - Štetno ponašanje dokazano brojnim podnescima i drugim navodima (vidi, slučaj: Pereira da Silva protiv Portugalije, br. [77050/11](#) presuda od 22. marta 2016. godine, stavovi 76-79).
88. Sud, na osnovu spisa predmeta, primećuje da je podnositeljka zahteva bila više nego aktivan sa uzastopnim zahtevima za ubrzanje i informacije u vezi sa statusom njenog slučaja pred Apelacionim sudom koje je podnela u periodu od 31. decembra 2015. godine, pa do donošenja presude [Ac. br. 333/16,] Apelacionog Suda od 10 februara 2020 godine. Kao što je predstavljeno i u delu činjenica, podnositeljka zahteva je u svojim zahtevima podnetim Apelacionom sudu, pored zahteva za informacije, podnela i zahtev za ubrzanje razmatranja njenog slučaja od strane ovog suda.
89. Tačnije, tokom perioda od 31. decembra 2015 godine do 10. februara 2020 godine godine, podnositeljka zahteva je Apelacionom sudu, podneo 9 (devet) zahteva za ubrzanje i informacije u vezi sa trenutnim statusom njenog predmeta.
90. Što se tiče procesnih radnji podnosioca zahteva, Sud se poziva na praksu ESLJP-a gde je razjašnjeno da se od podnosioca zahteva traži da bude oprezan u preduzimanju proceduralnih koraka i da se uzdrži od upotrebe taktike odlaganja razmatranja slučaja (vidi, slučaj ESLJP-a: Union Alimentaria Sanders S.A. protiv Španije, br. [11681/85](#) presuda od 7. jula 1989. godine, stav 35).
91. U nastavku i na osnovu gore navedenih radnji podnositeljke zahteva, Sud od datuma podnošenja žalbe Apelacionom sudu, odnosno od 31. decembra 2015. godine pa do odluke povodom tužbe, odnosno presude [Ac. br. 333/16,] Apelacionog suda od 11. februara 2020. godine smatra da su takve procesne radnje mogle uticati na kašnjenje Apelacionog suda, da razmatraju meritum njenog slučaja.

(c) Ponašanje nadležnih sudskih organa

92. Sud prvo primećuje principijelni stav ESLJP-a da stav 1, člana 6. EKLJP-a zahteva od država ugovornica da organizuju svoje pravne sisteme na takav način da nadležni organi ispune zahteve predmetnog člana, uključujući i obavezu da razmatraju slučajeve u razumnom roku (vidi predmete ESLJP-a: *Comingersoll S.A. protiv Portugalije*, br. [35382/97](#), presuda Velikog veća od 6. aprila 2000. godine, stav 24; *Luli i drugi protiv Albanije*, br. [64480/09 64482/09 12874/10 56935/10 3129/12](#), presuda od 1. aprila 2014. godine, stav 91; *Kaçiu i Kotorri protiv Albanije*, br. [33192/07 33194/07](#), presuda od 25. juna 2013. godine; i *Abdoella protiv Holandije*, br. [12728/87](#), presuda od 25. novembra 1992. godine, stav 24).
93. U ovom kontekstu i u okolnostima konkretnog slučaja, Sud podseća na činjenicu da je ESLJP naglasio da se prekomerna opterećenost sudova nerešenim predmetima kao opravdanje za prekomerno duge postupke ne može uzeti u obzir (vidi predmete ESLJP-a

Bara i Kola protiv Albanije, gore citiran, stavovi 70-71 i 94-96; *Krastanov protiv Bugarske*, [br. 50222/99](#), presuda od 30. septembra 2004. godine, stav 74; *Vocaturu protiv Italije*, br. [11891/85](#), presuda od 1. aprila 1989. godine, stav 17; i *Cappello protiv Italije*, [br. 12783/87](#), presuda od 24. januara 1992. godine, stav 17).

94. Međutim, u predmetu ESLJP-a *Buchholz protiv Nemačke*, u vezi sa navodom Nemačke vlade da je kao rezultat ekonomske recesije došlo do značajnog povećanja obima sudskih postupaka u oblasti zapošljavanja, što je dovelo do preopterećenosti nerešenim predmetima pred sudovima, uključujući i sudove u Hamburgu, ESLJP je objasnio sledeće: “[...] Konvencija nameće obavezu državama ugovornicama da svoj pravni sistem organizuju na način da dozvole sudovima da ispune zahteve iz člana 6. stav 1. [EKLJP] uključujući i zahtev suđenja u “razumnom roku”. Ipak, privremeni zaostatak u rešavanju predmeta ne podrazumeva odgovornost država ugovornica ako su one same preduzele razumno brze korektivne mere kako bi rešile takvu izuzetnu situaciju” (vidi predmet ESLJP-a *Buchholz protiv Nemačke*, [br. 7759/77](#), presuda od 6. maja 1981. godine, stav 51).
95. U skladu sa svrhom gore navedenog stanovišta ESLJP-a, Sud je u svojoj sudskoj praksi naglašavao da redovni sudovi imaju u vidu ustavnu i zakonsku obavezu da okončaju predmete u razumnom vremenskom roku, kako se prekomernim odugovlačenjem ne bi stvarala zabuna i neizvesnost kod stranaka. Naime, redovni sudovi moraju uzeti u obzir ove obaveze i ne mogu dozvoliti da se predmet beskonačno prenosi s jedne na drugu sudsku instancu. U suprotnom, bilo bi narušeno poverenje javnosti u celokupan pravni poredak (vidi, s tim u vezi, obrazloženje Suda u slučaju [KI104/20](#), podnosilac *Ejup Koci*, gore citiran, stav 62 i [KI19/21](#), podnosilac *Sadik Pllana*, presuda od 11. avgusta 2022. godine, stav 98).
96. ESLJP je takođe naglasio da iako nije funkcija Suda da analizira način na koji su redovni sudovi protumačili i primenili zakon, on ipak smatra da do presuda kojima se ukidaju prethodno doneti zaključci i predmet vraća na ponovno odlučivanje obično dolazi usled grešaka koje su počinili niži sudovi, kao i da ponavljanje takvih presuda može ukazivati na neki nedostatak u pravosudnom sistemu (vidi, *mutatis mutandis*, predmet ESLJP-a *Lupeni Grkokatolička parohija i drugi protiv Rumunije*, gore citiran, stav 147).
97. U slučaju podnositeljke zahteva, Sud primećuje da je Apelacioni sud povodom ovog procesa preduzeo nekoliko procesnih radnji, uključujući i obaveštavanje tuženog (Opštinu Štimlje) o podnošenju odgovora na žalbu podnositeljke zahteva, razmatranje svakog od podneska podnositeljke zahteva pa do održavanja rasprave 11. februara 2020. godine, na kojoj je odlučio o žalbi, odobravajući istu kao osnovanu. Shodno tome, Sud ocenjuje da je povodom žalbe opštine Štimlje, Apelacioni sud odlučio u periodu koji je trajao duže od 4 godina.
98. U tom smislu, Sud ipak smatra da tokom razmatranja predmeta podnositeljke zahteva od strane Apelacionog suda, isti je treba da preduzme konkretne radnje da na osnovu

podnesak i razmotri i oceni da li je tužbeni zahtev ili podnesci podnositeljke zahteva ovom sudu predstavljali slučaj koji treba da se reši urgencijom.

(d) *Značaj onoga što je u pitanju za podnosioca zahteva u sporu*

99. Što se tiče uslova šta je u pitanju za podnosioca zahteva u sporu, Sud se poziva na sudsku praksu ESLJP-a, koja pojašnjava da jedna kategorija slučajeva zahteva posebna ekspeditivna rešenja. Prema ovoj praksi, primeri koji zahtevaju posebnu pažnju i prioriteta rešenja su slučajevi koji se odnose na status i građansku sposobnost, slučajevi u vezi sa starateljstvom nad decom i odnosom roditelj-dete, sporovi iz radnog odnosa, slučajevi podnosilaca zahteva koji boluju od „neizlečive bolesti“, i imaju „očekivani skraćeni životni vek“, kao i slučajevi o pravu na obrazovanje (vidi predmete ESLJP-a *Bock protiv Nemačke*, [br. 11118/84](#), presuda od 21. februara 1989. godine, stav 49; *Laino protiv Italije*, [br. 33158/96](#), presuda od 18. februara 1999. godine, stav 18; *Mikulić protiv Hrvatske*, gore citiran, stav 44; *Hokkanen protiv Finske*, [br. 19823/92](#), presuda od 23. septembra 1994. godine, stav 72; *Niederböster protiv Nemačke*, [br. 39547/98](#), presuda od 27. maja 2003. godine, stav 39; *Frydlander protiv Francuske*, gore citiran, stav 45; *Vocaturu protiv Italije*, gore citiran, stav 17; *X protiv Francuske*, br. 18020/91, presuda od 31. marta 1992. godine, stav 47; *A. i drugi protiv Danske*, br. 20826/92, presuda od 22. januara 1996. godine, stavovi 78-81; *Oršuš i drugi protiv Hrvatske*, [br. 15766/03](#), presuda od 16. marta 2010. godine, stav 109; i *Sailing Club of Chalkidiki "I Kelyfos" protiv Grčke*, br. [6978/18 8547/18](#), presuda od 21. novembra 2019. godine, stav 60, u kojem je ESLJP, između ostalog, naglasio da se neopravdani izostanak odluke u posebno dugom periodu od strane suda koji razmatra predmet može smatrati uskraćivanjem pravde).
100. Sud podseća da se zahtev podnositeljke zahteva odnosi na presudu Apelacionog suda kojom je žalba opština Štimlje usvojena, prvostepena presuda preinačena na način da je odbijena tužba podnositeljke zahteva. Kao što je već gore istaknuto, u diskreciji je Aplaciong suda, da razmotri da li je tužbeni zahtev podnosioca od velike važnosti, koji zahteva posebnu urgenciju od strane ovog suda.

Zaključak

101. U ovom konkretnom slučaju, Sud je ocenio da za navode koji se tiču povrede načela nezavisnog i nepristrasnog suda, odnosno postupkaka koji su sprovedeni u vezi zahtevom podnositeljke za ponavljanjem postupka spada u kategoriju (ii) navoda sa „odsustvom očigledne ili evidentne povrede“, pa se isti kao takavi mora proglasiti ocigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.
102. U vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva o pogrešnom tumačenju zakona od strane redovnih sudova, Sud je zaključio da ovi navodi podnositeljke zahteva spada u trecu (iii) kategoriju, podkategoriju (a), „nepotkrepljenih iii neobrazlozenih“ navoda, pa se isti kao takav moraju proglasiti ocigledno neosnovanim na ustavnim osnovama, u skladu sa pravilom 39 (2) Poslovnika.

103. U vezi sa tvrdnjom podnosioca zahteva koja se tiče prava na pravično suđenje unutar jednog razumnog roka, Sud smatra da se trajanje postupka pred Apelacionim sudom, u vezi sa razmatranjem predmeta [Ac. br. 333/16] podnosioca zahteva, ne može smatrati nerazumnim. Shodno tome, u smislu gore navedenih uslova utvrđenih kroz sudsku praksu ESLJP-a i potvrđenih i kroz sudsku praksu samog Suda u pogledu prava na suđenje u razumnom roku, zagarantovanog stavom 2, člana 31. Ustava u vezi sa stavom 1, člana 6. EKLJP-a, Sud utvrđuje da je navod podnosioca zahteva u vezi sa odugovlačenjem postupka i propustom Apelacionog suda da se predmet [Ac. br. 333/16] reši u razumnom roku očigledno neosnovan na ustavnoj osnovi zbog „očiglednog ili evidentnog odsustva povrede” i mora se proglasiti neprihvatljivim u skladu sa stavom 2, pravila 39 Poslovnika.

IZ TIH RAZLOGA

Ustavni sud, u skladu sa članom 113. Ustava, članovima 20. i 47. Zakona i pravilom 59 Poslovnika, dana 24. aprila 2023. godine, jednoglasno:

ODLUČUJE

- I. DA PROGLASI zahtev neprihvatljivim;
- II. DA DOSTAVI ovu odluku stranama;
- III. DA OBJAVI ovu odluku u Službenom listu, u skladu sa članom 20.4 Zakona; i
- IV. Ova odluka stupa na snagu odmah.

Sudija izvestilac

Bajram Ljatić

Predsednica Ustavnog suda

Gresa Caka-Nimani